

مرکز مجازی امام صادق علیه السلام

اصول الفقه (تعال و تراجیح)

حکومت و ورود

جلسه ۴۰۸

استاد شفیعی

حکومت و ورود:

مصنف در شروط اخیر تعارض فرمود: تقابل آن دو دلیل، نباید از باب حکومت و ورود باشد، و الا مساله از باب تعارض خارج می شود. لذا لازم است در مورد این دو مساله، بطور مبسوط بحث شود.

حکومت و ورود

تعریف حکومت:

دلیل حاکم، موضوع یا محمول دلیل محکوم را - به صورت ادعائی، نه حقیقی - توسعه یا تضییق می دهد.

تعریف ورود:

دلیل وارد، موضوع دلیل مورود را حقیقتاً رفع می کند.

نکته:

بحث حکومت و ورود از مبتکرات شیخ انصاری است. ایشان بوسیله این دو مساله، یک باب جدیدی در

سبک استدلال افتتاح کردند.

ویژگی حکومت و ورود:

برخی از ادله، حقشان آن است که مقدم بر ادله دیگر شوند ولی برخلاف تعارض، خصوصیات ذیل را دارند:

۱. تقدم از باب خاص و عام و مطلق و مقید نیست.
۲. تقدم این دلیل، موجب سقوط دلیل مقابل از مقام حجیت نمی شود.
۳. قواعد تعارض هم بین این دو دسته دلیل که با هم تقابل دارند، جاری نمی شود.

مثال

تقدیم اماره بر اصول عملیه، از مثال های مشهور «ورود» است. زیرا با آمدن اماره، حقیقتاً موضوع اصول

عملیه رفع می شود. و این تقدم به این معنی نیست که دلیل اصول عملیه از حجیت ساقط شود.